

Policy om beskattning inom EU

Sacos ståndpunkter kring beskattning inom EU

Policy om beskattning inom EU

Sacos ståndpunkter kring beskattning inom EU

Jenny Rydstedt

© Saco 2021

www.saco.se

Policy kring beskattning inom EU

Sacos ståndpunkter kring beskattning inom EU är:

- EU saknar generell kompetens på beskattningsområdet. Saco anser att beskattning fortsatt ska vara en nationell angelägenhet men att vissa avsteg kan göras då det gäller åtgärder för att främja den inre marknaden och stärka den fria konkurrensen.
- Saco anser att det internationella samarbetet kring skattepolitik bör stärkas för att förhindra skatteundandragande, skattekonkurrens, aggressiv skatteplanering, samt för att den inre marknaden ska kunna fungera väl.
- Saco är för en lägsta nivå på bolagsskatt inom EU och globalt.

Bakgrund och motivering

Globalisering urholkar möjligheten till beskattning

Digitaliseringen och globaliseringen av företag har pågått under många år. Att detta skapar nya förutsättningar för ekonomin är ingen nyhet.

Digitalisering och gränsöverskridande affärsmodeller gör företagsekonomiska begrepp som säte, produktionsland och konsumentland alltmer otidsenliga. Var Googles sökresultat, och påföljande enorma reklamintäkter, produceras eller var huvudkontoret befinner sig, är inte särskilt relevant. Med nationella jurisdiktioner för beskattning på en global marknad har konsekvensen blivit att den handfull "digitala" företag som står för en stor del av världens marknadsföringsintäkter, inte betalar i princip någon skatt alls på sina vinster. De flesta företag är på väg i samma riktning och skillnaden mellan "digitala" företag och resten blir alltmer otydlig. Den negativa skattekonkurrensen blir därför påtaglig.

Det finns idag en ökad vilja att komma till rätta med de globaliserade företagens skatteplanering och skatteflykt och därmed en önskan om att få mer likvärdig beskattning och minska skattekonkurrensen mellan länder. Det förutsätter gemensamma åtgärder eller harmonisering inom EU och globalt.

Inom OECD pågår sedan flera år en diskussion om de så kallade pelarna: Pelare 1 och Pelare 2. Pelare 1 handlar om basen för beskattning, ett skifte från säte till var konsumtionen sker. Pelare 2 handlar om en gemensam lägsta nivå för bolagsbeskattning. G7- länderna enades vid sitt senaste möte om att arbeta för en gemensam lägsta bolagsbeskattning på 15 procent. EU diskuterar förslag i linje med Pelare 1 och 2 men också transaktionsskatt och digital skatt på den digitala sektorn. Även företagsledare och ekonomer uttalar sig positivt till en gemensam lägsta bolagsbeskattning.

Pandemins ekonomiska effekter

Vi befinner oss mitt i en världsomspännande pandemi som krävt massiva offentliga stimulanser i alla länder. Inom EU beräknas räddningspaketet till flera gånger Marshallhjälpen efter andra världskriget. Denna utgiftsökning har dock inte åtföljts av någon särskild inkomstförstärkning. Till följd av bristande harmonisering av vissa skatter inom både EU och globalt, blir det en ojämn fördelning av skatteintäkter från företag.

Pandemin har också resulterat i ett ökat tryck för att genomföra reformer på det arbetsmarknadspolitiska och socialpolitiska området. Redan innan pandemin fanns en ökad ambition kring den sociala dimensionen inom

EU. Den sociala pelaren är ett exempel på den viljeyttringen. Vi kan förvänta oss en rad förslag som rör arbetsmarknads- och socialpolitik och som kostar pengar att genomföra. Frågan är hur och på vilken nivå de ska finansieras och genomföras.

Beskattning inom EU

Beskattning är ett område där EU saknar kompetens, och med det menar Saco att skattefrågor är och i huvudsak ska vara en nationell angelägenhet. Det finns dock undantag redan idag vad gäller t ex moms och vissa miljöskatter.

Konsumtionsskatter som moms har länge varit föremål för harmonisering inom EU för att möjliggöra den inre marknadens funktionssätt. Harmonisering av andra skatter i form av miniminivåer finns på till exempel alkohol och tobak, flygbränsle och mineraloljor.

Beslut om skattefrågor kräver idag enhällighet i Rådet vilket gör det svårt att komma fram till beslut om ökad skattesamordning. Kommissionen har därför lagt fram förslag om en övergång till kvalificerad majoritet för vissa skatteområden. Dessa godkändes dock inte av medlemsstaterna men många medlemmar i Europaparlamentet vill se att kravet om enhällighet tas bort. Europafacket driver kvalificerad majoritet men LO/TCO/Saco är emot och vill behålla kravet om enhällighet.

Det pågår diskussioner om att EU snart kommer behöva inkomstförstärkning inte minst för att finansiera återhämtningen efter Covidpandemin. Europafacket är en aktör som driver på för sådana satsningar och vill se en större EU-budget med ökade så kallade egna medel. De medel som idag räknas som egna medel består i huvudsak av medlemsavgifterna.

Det är ett faktum att unionen lider av en långtgående skattekonkurrens där den effektiva skattenivån, den skatt som betalas efter skatteplanering, sjunker för varje år och har så gjort under lång tid. De företag som inte skatteplanerar missgynnas, vilket kan urholka de inhemska skattebaserna. Det är också stora skillnader mellan medlemsstaternas nivå på välfärd och i vilken omfattning alla medborgare omfattas av social trygghet. En harmonisering av beskattningen av företag inom EU kan stärka medlemsstaternas nationella skattebaser och minska incitamenten för skatteplanering.

Det är många aktörer inom EU som driver mot att EU ska bli mer federalt, förfoga över mer egna medel och driva en egen finanspolitik. Eurosamarbetet är en av orsakerna. Det är svårt att föra en gemensam penningpolitik utan att ha tillgång till de finanspolitiska verktygen. Denna utveckling är på många sätt väntad. Framöver gäller det att hitta en balans som förslagsvis handlar om att värna det nationella handlingsutrymmet

inom ramen för ökad samordning och harmonisering samtidigt som man ökar jämlikheten och välfärden inom EU.

Påverka förslag på skatteområdet

Det är svårt att se att EU inte skulle gå fram med förslag för att stärka inkomstsidan, när de enorma utgifterna kopplat till räddningspaketet redan beslutats. Samtidigt ökar kraven på reformer inom arbetsmarknads- och socialpolitik från EU-medborgarna.

De flesta förslag som diskuteras ökar intäkterna men förslagen är i nuläget öppna för att intäkterna kan gå antingen till medlemsländerna (utgångspunkten) eller till EU-budgeten som egna medel (diskuteras). Sveriges regering liksom Saco, TCO och LO, menar att inkomstförstärkningar ska gå till medlemsländerna. Det betyder att EU inte ska ha egen beskattningsrätt utan samordning och harmonisering av skatteregler är det som bör gälla.

I Europafacket pågår diskussioner kring utformning av konkreta förslag. De svenska fackförbunden har i allmänhet inte deltagit aktivt i dessa diskussioner. Det är viktigt att Saco kan påverka förslagen i en riktning som ligger i medlemsförbundens intresse.

För att påverka krävs dock ställningstaganden kring frågor som tidigare inte varit aktuella och som ansetts ligga utanför EU:s kompetens. Samtidigt konstaterar vi ovan att detta förhållningssätt inte varit konsekvent, med tanke på att bland annat konsumtionsskatter och vissa miljöskatter legat inom EU:s kompetens under lång tid. Det är också viktigt att enas i de frågor vi kan mellan LO/TCO/Saco för att kunna påverka utvecklingen via vårt Brysselkontor.

Mot bakgrund av detta antar Sacostyrelsen tre principer vad gäller beskattning inom EU. Dessa principer gör det möjligt att mer aktivt delta i diskussioner för att påverka i skattefrågor inom EU.

Principerna är:

- EU saknar generell kompetens på beskattningsområdet. Saco anser att beskattning fortsatt ska vara en nationell angelägenhet men att vissa avsteg kan göras då det gäller åtgärder för att främja den inre marknaden och stärka den fria konkurrensen.
- Saco anser att det internationella samarbetet kring skattepolitik bör stärkas för att förhindra skatteundandragande, skattekonkurrens, aggressiv skatteplanering, samt för att den inre marknaden ska kunna fungera väl.
- Saco är för en lägsta nivå på bolagsskatt inom EU och globalt.

Saco, Sveriges akademikers centralorganisation, är den samlande organisationen för Sveriges akademiker. Vi är en partipolitiskt obunden facklig centralorganisation. Sacos 21 självständiga örbund företräder yrkes- och examensgrupper från hela arbetsmarknaden, inklusive egenföretagare. Något som förenar våra medlemsförbund är akademisk utbildning, kunskap, kompetens och yrkesstolthet. Totalt är över 710 000 akademiker medlemmar.

Som företrädare för Sveriges akademiker är det självklart för Saco att ständigt påverka kunskapsnivån i Sverige. Utbildning och forskning som ger kunskap är en investering för såväl samhället som individen och är en av de viktigaste faktorerna för tillväxt och utveckling av ett samhälle.

